

[Kirkeministeren og ministeren for Grønland]

med områdets overgang ydes et statstilskud til hjemmestyret fastsat med udgangspunkt i statens besparelse ved områdets overgang. Områder, hvor selvfinansiering er mulig, og som er optaget på den til lovforslaget knyttede bilagsliste, kan hjemmestyret overtage umiddelbart i medfør af hjemmestyreloven, og hjemmestyret overtager i så fald såvel den lovgivende som den administrative myndighed. Overførelse af sagsområder, hvortil der skal ydes statstilskud, må derimod ske ved særlige bemyndigelseslove.

Bortset fra de afvigelser, der følger af, at forudsætningerne, herunder først og fremmest de økonomiske forudsætninger, er forskellige i Grønland og på Færøerne, er hovedprincipperne i den grønlandske hjemmestyrelov i overensstemmelse med principperne i den færøske hjemmestyrelov.

Ud over hjemmestyreloven omfatter lovkomplekset 8 forslag til bemyndigelseslove vedrørende områder, der foreslås overført i tiden frem til 1. januar 1981, og til hvis finansiering statstilskud bliver nødvendige.

Det drejer sig om forslag til *lov om folkeskolen i Grønland, lov for Grønland om arbejds- og socialvæsenet, lov for Grønland om uddannelsen af lærere til folkeskolen og om de social-pædagogiske uddannelser, lov for Grønland om erhvervsmaessige uddannelser, lov om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland, lov for Grønland om fritidsvirksomhed, lov om biblioteksvæsenet i Grønland og lov om kirken i Grønland.*

Det foreslås heri, at den regelfastsættende og administrative myndighed vedrørende de sagsområder, lovforslagene omfatter, overlades til Grønlands hjemmestyre inden for rammerne af visse hovedprincipper, der er fastsat i de enkelte forslag.

Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overtagne sagsområder vil blive søgt fastsat ved særlig lov, når tidspunktet for hjemmestyrets overtagelse af de enkelte områder er nærmere fastlagt.

Tilskuddet, der vil blive fastsat med udgangspunkt i statens besparelser ved de forskellige sagsområders overgang, vil blive søgt ydet som et samlet generelt tilskud omfattende både drifts- og anlægsformål og udformet efter tilsvarende principper som det generelle tilskud til de danske kommuner. Ved anvendelse af denne tilskudsform sikres hjemme-

styret mulighed for selvstændig økonomisk prioritering af sine egne fremtidige opgaver.

Statens samlede årlige driftsudgifter, herunder udgifter til driftstilskud, vedrørende de sagsområder, der foreslås overført, er på nuværende tidspunkt af størrelsesordenen 300 mill. kr., medens de samlede anlægsudgifter, herunder udgifter til anlægstilskud, andrager 10-15 mill. kr.

Endelig indgår i lovkomplekset et forslag til lov om mineralske råstoffer i Grønland og et forslag til lov om ændring af lov om den kgl. grønlandske handel.

Forslaget til *lov om mineralske råstoffer i Grønland* indebærer en fundamental ændring i forhold til de nugældende regler, hvorefter den endelige beslutningsmyndighed på råstofområdet er tillagt ministeren for Grønland, idet der i forslaget foreslås indført regler, der sikrer størst mulig grønlandsk indflydelse i form af en ligestilling mellem Grønland og Danmark. Dette giver sig udslag i bestemmelser om en fælles beslutningskompetence, som bl. a. indebærer, at meddelelse af rettigheder til forundersøgelser, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland kun kan ske efter aftale mellem rigsmyndighederne og hjemmestyret samt i bestemmelser om oprettelse af et paritetisk dansk-grønlandsk fællesråd og en særskilt råstofforvaltning under ministeren for Grønland. Der foreslås endvidere regler for anvendelsen og fordelingen mellem rigsmyndighederne og hjemmestyret af offentlige indtægter på råstofområdet. Forslaget opretholder i øvrigt en række af den gældende lovs bestemmelser.

I forslaget til *lov om ændring af lov om den kgl. grønlandske handel* foreslås skabt grundlag for en gradvis forøgelse af det grønlandske hjemmestyres politiske og økonomiske ansvar for de erhvervsopgaver, der i dag varetages af den kgl. grønlandske handel, herunder først og fremmest produktions- og salgsvirksomheden.

Samtlige lovforslag er behandlet og tiltrådt af Grønlands landsråd på dettes forårssamling i 1978.

Uden at foregribe tingets behandling af lovforslagene vil jeg gerne i forbindelse med deres fremsættelse understrege, at indførelse af hjemmestyre i Grønland vil medføre en afgørende ændring i forholdet mellem Grønland og Danmark.